

Tři pilíře důchodového systému

Jak je v Česku 2026 nastavený důchodový systém — na jednom obrázku

Přehledné srovnání tří pilířů českého důchodového systému: povinný PAYG (I.), dobrovolné spoření v DPS a DIP (III.) a co se stalo s II. pilířem.

Načíst
na webu

Český důchodový systém stojí na **jediném povinném pilíři** (PAYG) a **dobrovolných doplňkových produktech**. II. pilíř fondového spoření z let 2013–2015 byl zrušen, nelze se k němu vrátit.

I. pilíř

PAYG — POVINNÉ

Průběžný systém (PAYG): odvody pracujících se okamžitě vyplácejí dnešním důchodcům.

- **28 %** z hrubé mzdy (21,5 % zaměstnavatel + 6,5 % zaměstnanec; OSVČ 28 %)
- **4,2 mil. plátců** financuje **2,83 mil. důchodců**
- Průměrný starobní důchod **21 839 Kč/měs.** (leden 2026)
- Minimální důchod **9 800 Kč/měs.** (20 % průměrné mzdy)
- Výpočet: **základní výměra 4 900 Kč + procentní výměra**
- Pokrývá přes **95 %** průměrného důchodu

II. pilíř

ZRUŠEN 2016

Fondové důchodové spoření 2013–2015 (z. **426/2011 Sb.**, Drábkova vláda).

- Vyvedení **3 %** z 28% odvodu + povinně **2 %** vlastních
- Přihlásilo se jen **~85 tis.** z 5 mil. (1,5 %)
- Žádná státní garance výnosu
- Zrušen z. **376/2015 Sb.** k 1. 1. 2016
- Prostředky vráceny nebo převedeny do III. pilíře
- Lekce: bez politické shody žádný pilíř nedrží (paralela polský OFE)

III. pilíř

DPS + DIP — DOBROVOLNÉ

Dobrovolné fondové spoření: **DPS** (z. 427/2011 Sb.) a **DIP** (z. 462/2023 Sb., od 2024).

- **3,9 mil. účastníků** (k 30. 9. 2025)
- Spravuje **9 penzijních společností**
- Státní příspěvek max **340 Kč/měs.** při úložce \geq 500 Kč
- Daňový odpočet **48 000 Kč/rok** (sdílený s DIP a životním pojištěním)
- Zaměstnavatel až **50 000 Kč/rok** bez odvodů a daně
- Od 1. 1. 2026 povinný **4 %** příspěvek pro 3. rizikovou kategorii
- Kritika IDEA: konzervativní fondy, vyšší poplatky → výnos pokulhává za inflací

≈ **739 mld. Kč**

VÝDAJE NA DŮCHODY 2025

- ČSSZ ≈ **716 mld.** + silové rezorty ≈ 23 mld. Kč
- **8,7 % HDP**, ≈ **32 %** státního rozpočtu — téměř každá třetí koruna
- **4x výdaje na obranu**
- Více než školství + přímé výdaje na zdravotnictví
- Z 28% odvodu: starobní 90 %, invalidní ~6 %, pozůstalostní ~4 %
- Saldo 2024 **-50,7 mld. Kč** (665,8 vybráno, 716,5 vydáno)
- Schodek hradí státní rozpočet z daní

≈ **32 %**

PODÍL NA VÝDAJÍCH STÁTU

- Z rozpočtu ≈ **2,33 bil. Kč** (2025) jdou důchody ≈ **32 %**
- Hrubý **náhradový poměr** ČR jen **44,2 %** (čistý 55,9 %)
- Pod průměrem OECD
- Dnes 1 důchodce financuje **1,5 plátce**
- V roce 2050 jen **1,05**, kolem 2060 **1 : 1**
- Plodnost 2024 **1,45 dítěte/ženu** (potřeba 2,1)
- Bez reformy výdaje na **11,1 % HDP v 2058**
- S reformou 2024 vrchol ≈ **8,5–9 % HDP**

1,495 %

ZÁPOČET ZA ROK POJIŠTĚNÍ (2026)

Zápočet za rok pojištění klesá podle z. **417/2024 Sb.**

- **1,5 %** u důchodů přiznaných do konce 2025
- **1,495 %** v 2026, dál o 0,005 p. b. ročně
- Cíl **1,45 %** od 2035
- **1. redukční hranice 21 546 Kč** — zápočet 100 % → klesá na **90 % v 2035**
- **2. redukční hranice 195 868 Kč** (26 %); nad ní strop
- Cílový věk **67 let** dorazí na ročník 1989 v roce 2056
- Lednová **valorizace**: inflace + ½ reálného růstu mezd
- Výchovné **500 Kč/měs.** za vychované dítě